

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uradnišvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Anglija ima 3 milijone vojakov

Na snočnji seji tajnega sveta je kralj Jurij VI. podpisal ukaz, s katerim morajo pod orožje vsi mladeniči od 19. do 27. leta

London, 2. januarja. s. (Reuter) Snočnji je bila pod predsedstvom kralja Jurija VI. seja tajnega sveta. Na seji je podpisal kralj proklamacijo, s katero se poziva pod orožje vsi mladeniči od 19. do 27. leta starosti.

Skupno je s proklamacijo prizadetih okoli 2 milijona moških. Ker je bilo s prejšnjimi proklamacijami poklicano pod orožje pol do trideset milijonov moških, ki so bili redne vojske ter prostovoljcev nadaljnega pol milijona, razpolaga sedaj Anglija s približno 3 milijoni vojakov.

London, 2. jan. AA. (Reuter) Snočnji

kronski svet se je začel ob 22 in je trajal okoli pol ure. Kralj Jurij se je vrnil včeraj iz Sandringhama, kjer je prebil božične praznike, v London.

London, 2. jan. AA. (Reuter) Današnji angleški listi se strinjajo z mnenjem Timesa, da je v poklic skoraj 2 milijonov moških dokaz nezlomljive odločnosti Anglije, da ne opusti ničesar, kar bi pripomoglo k zmagi. To je tudi dokaz, da Anglija razpolaga z dovoljno količino človeškega materiala.

»Daily Telegraph« pravi, da ni važno samo dejstvo, da sta bila poklicana pod orožje 2 milijona moških, temveč tudi to, da je Anglija ponovno dokazala svojo resno voljo vztrajati do konca. Po štirih mesecih vojskovanja pripravlja Anglija vse potrebno, da se vojska konča z zmago. »Daily Telegraph« naglašaja dalje, da so sedaj pod orožjem trije milijoni angleških državljanov in da se mobilizacija vrši točno po predvidenem načrtu, tako, da se zava-

rujejo interesi industrije, ki so istočasno življenjski interes vse države.

»Daily Mail« piše, da se sovražniki niso izognili nobenemu zaničevanju, ko so se rogali Angliji, češ, da se želi boriti do zadnjega francoskega vojaka. Novi vpelji ci najboljše demantirajo podobne trditve. »Daily Express« naglašaja, da je sedaj angleška kopna vojska na isti višini kot mornarica in letalstvo.

Kanadske čete v Angliji

London, 2. januarja. AA. (Havas) Drugi oddelek kanadskih čet je prispel na zahodno obalo Velike Britanije. Prevoz so čez Ocean spremljale britanske in francoske vojne ladje. V imenu vlade je kanadske čete pozdravil minister Eden in jim s kratkim govorom izrazil dobrodošlico. Izrazil je spoštovanje do duha svobode, ki preveča čete vseh dominionov. Minister Eden se je prav tako zahvalil francoskim vojnim ladjam, za njihovo sodelovanje.

Umik sovjetskih čet na finskem bojišču

Mannerheimova obrambna črta ni še nikjer prebita — Finci so preprečili sovjetski prodor proti Botniškemu zalivu — Finci še niso v Pečengi — Sovjetski bombniki zažigajo mesta

Helsinki, 2. jan. s. (Exchange Telegraph) Na Karelski zemeljski fronti so sovjetski napadi zadnje dni sicer pomnožili in ojačali, ni pa še jasno, če imajo ti napadi že značaj ofenzive. Sovjetske čete so sedaj prišle z napadi tudi preko zamrznjene površine Ladogaškega jezera. Vsekakor so Finci povsod uspešno obranili svoje po točke in se sovjetskim napadom ni počili prebiti Mannerheimove obrambne linije.

Skoro z vseh drugih odsekov poročajo o umiku in porazih sovjetskih čet. Največji poraz so doživle severno od Suomusalmija. Tu so Finci pripravili zasado in obkolili v bojih zadnjih dni celo divizijo 18.000 moških. Po skrbnih pripravih so prišli nato Finci v napad na obkoljeno sovjetsko vojsko ter jo popolnoma uničili. Finci sedaj nadaljujejo z zasledovanjem sovjetskih čet proti meji. S tem je zaenkrat zopet odstranjena nevarnost, da bi moglo sovjetske čete predrti proti Botniškemu zalivu.

Na daljnem severu so boji v točnu. V Helsinkih uradno demantirajo vest, da bi bile finske čete zopet zavzele Pečengo.

Zelo živahno je bilo včeraj, kakor tudi vse zadnje dni sovjetsko letalstvo. Ponovno je bilo včeraj napadeno mesto Abo (Turku). Sovjetska letala so vrгла več zažigalnih bomb in mesto je sedaj popolnoma v plamenih. Med civilnim prebivalstvom je bilo mnogo žrtev. Mesto Abo je za Finsko velikega strateškega pomena, ker prihajajo semkaj preko Aalandškega otočja transporti z vojnimi materiali iz inozemstva za Finsko.

Helsinki, 2. jan. s. (Havas) Poročevalec agencije je Havas je poslal bojišče pri Tolvaajerviju, kjer so se morale sovjetske čete zopet umakniti proti meji. Mesto Tolvaajervi je ostalo v bojih skoro popolnoma nepoškodovano, pač pa je v A-lajajerviju zgorela večina hiš. Na obeh straneh ceste proti meji je opaziti izredno številna trupla sovjetskih vojakov, iz česar je mogoče sklepati, da so bili tu v akciji zelo števili oddelki sovjetskih čet. Poročevalec je našel na cesti okrog 30 uničenih sovjetskih tankov. Deloma so jih uničili topovi proti tankom, deloma jim je zmanjkalo goriva. Posledice tankov so bile povsem mrtve. Tanki so bili večinoma obrnjeni proti sovjetski meji ter so bili torej uničeni že na begu. Brzojavni drogovi ob cesti so skoro povsod odsekani, ker so jih sovjetski vojaki porabili za gorivo.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 2. jan. i. Snočnje poročilo finske vrhovne komande se glasi: Sovražnik je včeraj močno napadal na Karelski fronti pri Hatlanjaajerviju in Muolajajerviju. Po močnem topovskem obstreljevanju so prešle sovjetske čete na napad, a so bile vedno odbite. Prav tako je bil odbit sovjetski napad vzhodno od Ladogaškega jezera. Severno od Suomusalmija so finske čete pogonale v beg sovjetske čete in zaplile pri tem precejšen plen. Na ozemlju okrog Salla so Finci uničili sovjetsko kolono in zaplenili 12 tovornih avtomobilov. Na odseku pri Pečengi so naše čete že preko-račile mejo. Včeraj je sovjetsko letalstvo bombardiralo mnogo mest zlasti v južni Finski. Bombardiranje je zahtevalo okrog 40 žrtev. Samo v Ivaskilu je bilo ubitih 17 oseb. Mesto Abo je v plamenih. V letalskih bojih so sovjeti izgubili 6 letal.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 2. jan. i. Povelstvo leningradškega vojnega okrožja poroča: 1. januarja ni bilo na frontah nič pomembnega. Sovjetski letalci so z uspehom bombardirali več krajev. V borbah v zraku smo sestrelili dve finski letali.

Edina učinkovita pomoč

Helsinki, 2. jan. s. (Reuter) Finski predsednik Kallio je imel včeraj novoletni govor po radiu. Izrazil je svojo zahvalo vsem, ki posiljajo Finski pomoč v nujenem boju proti sovjetski invaziji. Dejal je, da bodo v kratkem stopili v boj na strani Fincev številni tuji prostovoljci. V teku prihodnjih dni jih bodo imele priliko sovjetske čete poznati v boju in prepričale se bodo lahko, da se bodo borili ti prostovoljci z isto ljubeznijo za svobodo, kakor se bore Finci sami. Predsednik Kallio je tudi poudaril,

da je pomoč na fronti edina učinkovita pomoč, ki jo je Finska mogoče nuditi.

Stockholm, 2. januarja. AA. (Reuter) Poročila, ki prihajajo s severnega finskega bojišča govore o odličnem zadržanju Fincev posebno ob nedavnih uspehih, ki so jih dosegli v borbi s sovjetskimi četami. Finci smatrajo, da bodo v mnogo boljsem položaju nego sedaj, ako se jim posreči obraniti svoje postojanke do meseca februarja, ko zapade mnogo snega. Neki 40 letni finski vojak je sporočil posebnemu dopisniku stockholmskega lista »Tidningen«, da je na bojišču pri Pečengi z lanko strojico ubil okoli 200 sovjetskih vojakov.

„Tacoma“ internirana

Včeraj opoldne je nemški ladji v Montevideu potekel rok za odhod — Ker ni odplula, so urugvajske oblasti odredile njeno internacijo

Montevideo, 2. jan. s. (Reuter) Nemškemu petrolejskemu parniku »Tacoma« je potekel rok za odhod včeraj ob 12.30 srednjeevropskega časa. Ladja je nekaj preje zapustila luko v Montevideu; trije urugvajski vladci so ji pomagali pri odhodu. Nato pa se je »Tacoma« zadržala v zunanji luki pred Montevideom v bližini mesta, kjer se je potopila okolnica »Admiral Graf Spee«. Točno po poteku roka so urugvajske oblasti poslane na krov »Tacome« svoje predstavnike, ki so odredili internacijo.

Urugvajski zunanji minister Guan je izjavil, da je urugvajska vlada smatrala »Tacome« kot vojno ladjo in da bo v tem smislu z njo postopala.

Kakor poročajo iz Berlina namerava nemška vlada proti internaciji »Tacome« vložiti protest. Gotovo pa je, da urugvajska vlada svoje odločitve ne bo spreminjala, zlasti ker je postopala v tej zadevi v sporazumu z ostalimi ameriškimimi državami.

Nemški napad na šetlandsko otočje

Skupni komunike angleškega letalskega in mornariškega ministrstva — Letalska bitka ob škotski obali

London, 2. jan. s. Kakor je javil snočnji skupni komunike letalskega in mornariškega ministrstva, sta izvršili včeraj dve nemški letali bombni napad na Šetlandsko otočje. Vrženi sta bili dve bombi, ki pa nista povzročili škode, razen da sta ubili tri ovce. Nobena angleška vojna ladja ni bila zadeta in nobenih človeških žrtev ni bilo. Eno izmed obel letal se je spustilo z velike višine na angleško vojno ladjo ter vrlo bombe, vendar napad ni uspel. Vojne ladje so odgovarjale z močnim protitalskim topniškim ognjem. V akciji pa so stopila tudi angleška lovška letala. Komunikacije je že sinoči ugotavljal, da je bilo eno

nemško letalo menda tako težko poškodovano, da se najbrže ni utegnilo vrniti domov. Nemški uradni komunike sedaj izgubo letala potrjuje.

V bližini vzhode škotske obale je prišlo včeraj tudi do polurne letalske bitke med tremi angleškimi letali obalne zaščite in dvema nemškima bombnikoma tipa Heinkel. Bitka se je vršila v višini 300 m. Eno nemško letalo je bilo ponovno zadeto ter se je v plamenih zrušilo v morje. Eden izmed letalcev se je skušal rešiti s padalom, vendar mu rešitev ni uspela. Tudi drugo nemško letalo je bilo menda težje poškodovano, je pa še zbežalo v oblake.

republiko pod vodstvom nacionalnega odbora Čehoslovake v Parizu. Vladi Anglije in Francije je sta čehoslovaki odbor priznali kot najvišja predstavni ka Čehov. Ta odbor bo z vsemi silami deloval za vzpostavitev čehoslovake armade na francoskem ozemlju.

Holandska naročila v Italiji vojne ladje

Rim, 2. januarja. AA. (Reuter) Holandska vlada je naročila v Italiji 6 novih rušilcev. Gradnja se bo takoj začela.

Resnica hčerka božja

V šte. 293. z dne 28. decembra 1939 je naš dnevnik na drugi strani spodaj (v ljubljanski izdaji objavil pod naslovom »Protikomunistična akcija Italije in Vatikana« tole depešo:

Vatikan, 28. dec. i. Dopisnik agencije »United Press« doznava z merodajne strani, da sta se italijanska vlada in sv. stolica zedinili, da izvedeta vzporedno akcijo za mir in proti komunizmu.

V vatikanskih krogih naglašajo, da ima ta sporazum več sličnosti z nekakim gentleman agreementom, nego s kakim definitivnim paktom. Zmisel tega sporazuma je v prvi vrsti ta, da se napravi podlaga za izmenno misli glede možnosti za zaključitev miru. Tako bo italijanski tisk z vsimi sredstvi na razpolago sv. stolici za čim

večje širjenje papeževе mirovne ponudbe. Na drugi strani pa bo cerkev po vsem svetu z lece širila mirovne predloge, ki jih bo lansirala italijanska vlada.

Glede borbe, ki je napovedana proti komunizmu, se iz povsem zanesljivih virov doznava, da sta sv. stolica in italijanska vlada v tem pogledu popolnoma soglasni in bo vsaka stran vodila borbo z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago. Doznava, da je sv. stolica italijanski vladi tudi obljubila, da bo z njo v borbi proti komunizmu na Balkanu.

Naslednji dan nas je »Slovenec« zaradi te informacije iz njemu znanih virov napadel ter nam očital »zvit in podlo komunistično propagando«. Istega dne (29. decembra 1939) smo gospodom iz Kopitarjeve ulice kratko odgovorili, da je ta napad na našo informacijsko službo zvit in podla laž ter smo v njih pomirjen prav tako kratko dodali, da morejo čitati to depešo tudi v drugih listih in celo v onih jugoslovanskih dnevnikih, ki od vsega začetka podpirajo politiko sedanje vlade.

»Slovenec« je na naš odgovor molčal. Menili smo, da ga je sram, ker nas je oklevetal in da obžaluje svojo zmoto, zlasti še, ker smo 29. decembra priobčili pod naslovom »Paralelnost italijanske in vatikanske politike« depešo agencije Avale, ki je poročala, »da bo papež v kratkem sprejel Mussolinija, da precizirata smisel rimskih manifestacij. Ne samo za okrepitev že obstoječih zvez med sv. stolico in savoj-skim domom, ampak tudi za potrdilo enakosti stališč do mednarodnih vprašanj med Vatikanom in italijansko vlado. Stališče, ki ga je Italija zavzela v sedanji vojni, dob po besedah poglavarja katoliške cerkve nekakšno posvečitev.«

Toda »Slovenec« ni bilo sram, pa tudi svoje zmote ni obžaloval. V svoji novoletni številki (t. j. z dne 31. dec. 1939) je ponovil v člančicu »Zvita komunistična propaganda« lažne trditve ter jih celo strpjeval. Med drugim trdi, da se »Slovenski Narod« za »svojo obrambo« poslužuje neresnice, da takega poročila z besedilom in smislom, kakor ga je imel člaček v »Slov. Narodu« ni v resnici prinesla nobena agencija in da ga je prinesel izključno le »Slov. Narod«. »Slovenec« pravi nato dobesedno: »Zato smo trdili in še trdimo, da je »Slov. Narod« na zvit in grd način pozakusil obrambo komunizma, ko je s svojim poročanjem hotel kompromitirati protikomunistično akcijo zlasti na Balkanu, torej predvsem tudi v Jugoslaviji.«

Ne za »svojo obrambo«, temveč zaradi neresnice s katero otepa »Slovenec«, računajoč na nepoučenost občinstva, objavljamo danes faksimile iste depeše, kakor jo je objavil zagrebški »Jutarnji list« z dne 28. dec. 1939:

Protikomunistična saradnja Vatikana i Italije

Sv. Stolica stoji uz Italiju na Balkanu u borbi protiv komunizma

STVARANJE PODLOGE ZA IZJEMNU MISLI U POGLEDU MOGUĆNOSTI ZA ZAKLJUČENJE MIRA.

g. VATIKANSKI GRAD, 27. XII. Kako s mjerodavne strane saznaje dopisnik »United Press«, italijanska vlada i Sv. Stolica su se složile da povedu jednu paralelnu akciju za mir, a protiv komunizma. Prema informacijama iz redovito vrlo dobro informiranih krugova u Rimu, a isto tako i prema pouzdanim vijestima iz krugova, koji stoje blizu Vatikana, ovaj sporazum je postignut u toku razgovora između vatikanskog državnog tajnika Maglicone i novog italijanskog pokršara kod Sv. stolice Alfieria i drugih diplomata. U vatikanskim krugovima se kaže, da ovaj sporazum ima više sličnosti s jednim gentleman agreementom, nego sa nekim definitivnim paktom. Smisao ovog sporazuma sastoji se u prvom redu u tome, da se stvorí podloga za izjenu misli u pogledu mogućnosti za zaključenje mira. Italijanska štampa na pr. staviť će sva sredstva, koja joj stoje na raspolaganju, na upotrebu Sv. Stolice za što veće širenje papine mirovne ponude, S druge strane će crkva u čitavom svijetu za prodikaoica širiti mirovni predlog, koji bude lansirala italijanska vlada. Što se tiče borbe koja je najavljena komunizmu, to se iz apsolutno sigurnog izvora saznaje, da su Sv. Stolica i italijanska vlada u tome posve jednodušni, pri čemu će svaka strana voditi borbu sa sredstvima, koja joj stoje na raspolaganju. Saznaje se da je Sv. Stolica obećala italijanskoj vladi, da će stajati uz nju na Balkanu u borbi protiv komunizma.

Citatelji naj blagovoljno sedaj primerjati obe depeše. Opazili bodo, da sta besedilo in smisel enaka in da je poročilo izdala agencija United Press. V našem besedilu manjka le odstavek, da je bil sporazum dosežen v teku razgovorov med vatikanskim državnim tajnikom in italijanskim poslanikom v Vatikanu. Da so te važne besede v našem poročilu izostale, nam je zelo žal, toda izostale so nedvomno pri sprejemanju poročila.

Iz vsega tega je neizpodbitno dokazano, da je laž kar trdi »Slovenec«. 1. Da takega poročila ni prinesla nobena agencija, 2. da ga je prinesel izključno le »Slov. Narod«, 3. da smo to zlagano, pa zelo sprotno komunistično propagandno geslo dobili na lepo prikrit način formulirano v »Slov. Narodu«, 4. da je »Slov. Narod« na zvit in grd način pozakusil obrambo komunizma, 5. da »Jutro« niti s povečevalni m (reče: povečevalnim) steklom ne bo našlo besedila »kakor ga ima »Narod« in 6. da so izmišljene in v prilogi komunistične propagande napisane trditve »Slov. Narod«.

Ker je torej vse to neresnica, potem je pač malo čuden zaključek »Slovenec«, ki piše: »Cerkev, ki se bori proti komunizmu, je le v službi italijanske imperalizma. Vatikan se je podredil italijanski državni politiki in se bori proti komunizmu zato, ker to služi italijanski zunanji politiki, zlasti njeni politiki na Balkanu. So bolj jasno povedano, se to pravi: Kdor je proti komunizmu, ta je za italijansko nadoblast!« Poudarjamo, da tega ni nikoli zapisal »Slov. Narod« pač pa »Slovenec« z dne 31. dec. 1939.

Upamo, da te ugotovitve zadostujejo in da se bodo gospodje v Kopitarjevi ulici slednjič vendar sprijaznili z resnico po starem krščanskem načelu: Veritas super omnia.

Izgube na morju vedno manjše

London, 2. januarja. s. (Reuter). V tednu, ki se je končal s 30. decembrom, je Anglija v pomorski vojni izgubila samo tri ladje s skupno 3000 tonami, nevtralne države pa dve ladji s 1600 tonami. Te izgube znašajo samo eno petino izgub prejšnjega tedna.

Tudi podatki pomorskega prometa kažejo, da prizadeva vojna na morju Angliji vedno manjši izgub. V desetih dneh od 11. do 20. decembra je prišlo v angleške luke, oziroma odšlo iz njih 1454 trgovinskih ladij s skupno tonazno 3.648.000 ton. To je 30% več nego v prejšnjih desetih dneh.

Samo ena pot za Dansko

Kodanj, 2. januarja. (DNB) Minister Stauning je imel včeraj po radiu govor o stališču Danske v sedanjem spopadu. Za Dansko, je dejal Stauning, obstoja samo ena pot, to je nevtralnost. Ako bi danski narod zapustil nevtralnost, bi bil izgubljen, an koncu svojega govora je Stauning izjavil, da je danes položaj malih evropskih držav zelo nestabilen.

Proslava v Bolgariji

Sofija, 2. jan. e. Bolgarija je včeraj proslavila na svečan način 75letnico, odkar je bila uvedena stalna vojska. Ob tej priliki je bila smotrata čet, ki so ji prisostvovali tudi kralj Boris in predstavniki vlade.

Železniška zveza med Francijo in Španijo

Pariz, 2. jan. i. Včeraj je bila med Francijo in Španijo vzpostavljena redna železniška zveza, ki je bila prekinjena 16. julija 1936. ob izbruhu državljanske vojne v Španiji.

Tuja letala nad Holandsko

Haag, 2. jan. i. Holandski listi poročajo, da so včeraj tuja letala zopet letela čez Holandsko, zlasti nad severnimi pokrajinami in nad fizijskim ozemljem. Holandska letala so se takoj dvignila in neprijeteljska letala obstreljevala. Neznana letala so pobegnila v severni smeri.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

